



## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยมีเอกภาพ ในเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษาและให้มีอิสระในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาตามมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย **จิตใจ** สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบกับมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนทุกคน และมาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่กันไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา โดยให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสในการศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการพิจารณาด้วย จะเห็นได้ว่าการปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น แนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียนเป็นแนวทางที่สำคัญแนวทางหนึ่งในกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน ตัดสินผลการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณภาพสอดคล้องกับเป้าหมายในการปฏิรูปการศึกษา

จากหลักการประเมินผลการเรียนของหลักสูตร พ.ศ. 2533 ที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้สถานศึกษาใช้ดุลยพินิจในการผ่อนผันให้ผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องเล็กน้อยสามารถเลื่อนชั้นได้ โดยกำหนดเงื่อนไขของระเบียบปฏิบัติหลายข้อ แต่ในทางปฏิบัติเกิดความบกพร่องในการกำกับ ติดตาม การสอนซ่อมเสริมและการสอบซ่อมเพราะเกิดธรรมเนียมเมื่อผู้เรียนสอบซ่อมแล้วต้องผ่านการประเมิน จึงกลายเป็นปัญหาเด็กไทยไร้คุณภาพ อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้ คิดไม่เป็น ฟังตนเองไม่ได้ เป็นต้น และเมื่อมีการแข่งขันทางด้านวิชาการกับต่างประเทศ เด็กไทยมีคุณภาพต่ำลง พร้อมกับปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงขึ้น เช่น ปัญหาสุขภาพจิต โรคติดต่อเพศสัมพันธ์ การออกเรียนกลางคัน



แต่ละช่วงชั้น 7) ให้มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น 8) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนได้ 9) ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า แนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียนที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ส่งผลให้การดำเนินงาน ประเมินผลการเรียนมีความหลากหลาย ในการปฏิบัติและเป็นประเด็นในการวิพากษ์เกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินงาน คุณภาพผลการประเมิน ความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน รวมทั้งความอ่อนค้อย ในเชิงคุณภาพของผู้เรียนด้านต่าง ๆ ที่ อาจเป็นผลมาจากระบบและวิธีการประเมินผลตามสภาพที่เป็นอยู่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2548 : 1)

ในขณะที่ช่วงก้นการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ก็ประสบปัญหาสำคัญ 2 ประการ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : ออนไลน์) คือ 1) ผู้เรียนจากสถานศึกษาขนาดเล็ก มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับสถานศึกษาขนาดอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา ขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและวัสดุ อุปกรณ์ โดยเฉพาะสื่อและเทคโนโลยีที่มีราคาแพง ทั้งนี้เนื่องจากเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ ส่วนใหญ่ใช้จำนวนผู้เรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร 2) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กส่วนใหญ่ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ คือ มีการลงทุนค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับสถานศึกษา ที่มีขนาดใหญ่กว่า เช่น อัตราส่วนครู : ผู้เรียน ซึ่งตามมาตรฐานต้อง 1 : 25 แต่สำหรับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเป็น 1 : 8-11 เท่านั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญ ของปัญหาดังกล่าว จึงมีนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ดำเนินการยกระดับคุณภาพของ สถานศึกษาขนาดเล็กในเรื่องคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ การบริหารการประเมินผลการเรียนเป็น กระบวนการหนึ่งที่สามารถนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ได้พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็กเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน โดยมีเอกสาร ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำใช้ประกอบการอบรม ได้แก่ 1) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 2) คู่มือการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระ 3) แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว 6) คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ 7) แนวทางการวัดผลประเมินผลการเรียน และ 8) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์ และ จัดทำเป็นระเบียบปฏิบัติในการบริหารการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ เขต 2 มีการดำเนินงานการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตนเอง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านงานวิชาการ และด้านบุคลากร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ครูมีภาระงานมาก ครูมี



จำนวนน้อย ครูไม่ครบชั้นเรียน ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู ลูกจ้าง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา นอกจากนี้ผลจาก การนิเทศเชิงประเมินคุณภาพสถานศึกษาจำนวน 205 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 11 เรื่อง พบว่า คุณภาพการจัดการศึกษาเรื่องการประเมินผลการเรียน มีคุณภาพระดับปรับปรุงมากที่สุดเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 3.18 ของสถานศึกษาทั้งหมด รองจากเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.36 ของสถานศึกษาทั้งหมด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2548 : 12) แสดงให้เห็นว่า การประเมินผลการเรียนเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบประเมินผลการเรียน ของผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา โดยให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสในการศึกษาค้นคว้าและให้นำผลการประเมิน มาใช้ในการพิจารณาด้วย และปัญหาของสถานศึกษาขนาดเล็ก คือ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ครูไม่ครบชั้นเรียน มาตรฐานการดำเนินงาน คุณภาพผลการประเมิน ความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน รวมทั้งความอ่อนด้อยในเชิงคุณภาพของผู้เรียนด้านต่าง ๆ ที่อาจเป็นผลมาจากระบบ และวิธีการประเมินผลตามสภาพที่เป็นอยู่ สถานศึกษาขนาดเล็กต้องเร่งดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว แนวทางการแก้ปัญหาแนวทางหนึ่งคือการพัฒนาแนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียนเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้ผู้เรียนยอมรับในผลการประเมินผลและการเรียนและคุณภาพของผู้เรียน

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก

### ความสำคัญของการวิจัย

การบริหารการประเมินผลการเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เป็นข้อปฏิบัติ ที่สถานศึกษากำหนดไว้เป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของผลการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา ผลจากการพัฒนาแนวทางการบริหาร การประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็กครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการพัฒนา ปรับปรุง และเป็นแนวทางในการบริหารการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป



## ขอบเขตการวิจัย

### 1. หน่วยในการวิเคราะห์

ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก

### 2. แหล่งข้อมูล

สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนวัดท่าใหม่ 2) โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ และ 3) โรงเรียนวัดลาดระโง

การวิจัยเลือกสถานศึกษาที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลแบบเจาะจง โดยกำหนดให้เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่ผู้บริหารมีความยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุนงานวิจัย อนุญาตให้ใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลในการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

### 3. ตัวแปรที่ศึกษา

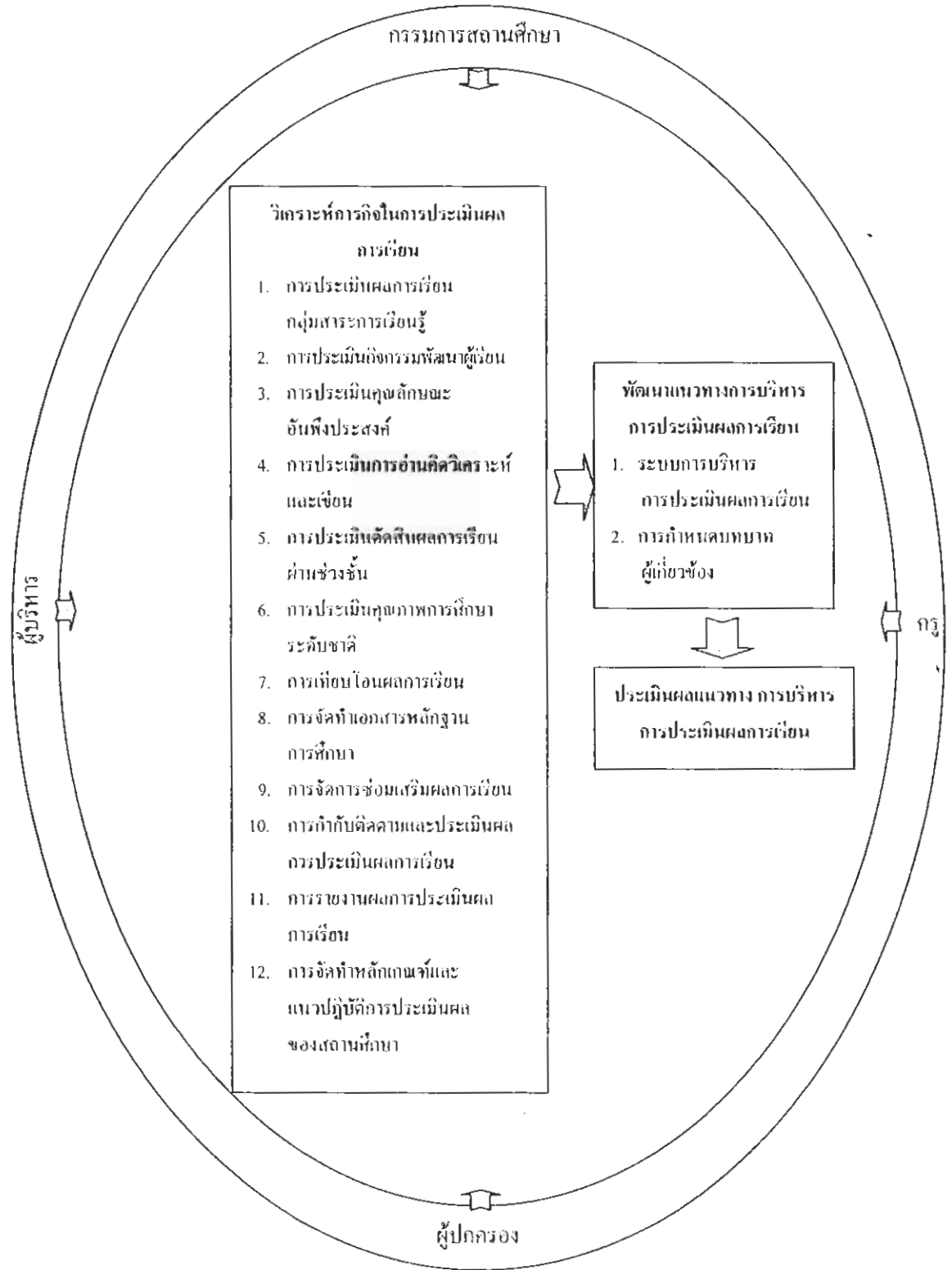
3.1 สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารการประเมินผลการเรียน

3.2 แนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียน

3.3 ความพึงพอใจในแนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียน

### 4. กรอบความคิดในการวิจัย

การประเมินผลการเรียนเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR : Participatory Action Research) เป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานขององค์กร โดยนักวิจัย ชุมชน และแกนนำมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน แนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ใช้อยู่ในปัจจุบันประกอบด้วย ระบบการบริหารการประเมินผลการเรียน และการกำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมภารกิจประเมินผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545ก : 9 – 15) ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้นำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารการประเมินผล ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย





## นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียน หมายถึง ข้อปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนดไว้ เป็นแนวให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินงานบริหารการประเมินผลการเรียน ประกอบด้วย ระบบการบริหาร การประเมินผลการเรียนและบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมภารกิจการประเมินผลการเรียน 12 ภารกิจ คือ

1. การประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน
5. การประเมินตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น
6. การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ
7. การเทียบโอนผลการเรียน
8. การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา
9. การจัดการซ่อมเสริมผลการเรียน
10. การกำกับติดตามและประเมินผลการประเมินผลการเรียน
11. การรายงานผลการประเมินผลการเรียน
12. การจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประเมินผลของสถานศึกษา

การประเมินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ตามหลักสูตรของสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น โดยมีภารกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดผลการเรียนที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคโดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินการผ่านผลการเรียนที่คาดหวังรายข้อ
3. กำหนดเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนสาระการเรียนรู้รายปีรายภาค
4. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลระหว่างเรียนซึ่งเป็นการประเมินผลระดับ

## ชั้นเรียน

5. กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค
6. กำหนดวิธีการประเมินตัดสินผลการเรียนสาระการเรียนรู้ผ่านช่วงชั้น
7. ประเมินสรุปผลการเรียนสาระการเรียนรู้ผ่านช่วงชั้น
8. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ



การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โดยมีภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. กำหนดจุดประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรม
3. กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินการผ่านกิจกรรม จำนวนเป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินการผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรม และเกณฑ์สำหรับตัดสินเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม
4. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผู้เรียนระหว่างการร่วมกิจกรรม
5. วิธีการประเมินผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม
6. วิธีการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อตัดสินผลการผ่านช่วงชั้น
7. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง การประเมินผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างค่านิยมอันดีให้แก่ผู้เรียนตามจุดเน้นของหลักสูตร โดยมีภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินการผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการ
3. กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา
4. ดำเนินการประเมินการแสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางและวิธีการที่สถานศึกษากำหนด
5. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปีหรือรายภาค
6. ประเมินตัดสินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น
7. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน หมายถึง การประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของผู้เรียนตามจุดเน้นของหลักสูตร โดยมีภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น
2. กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินผลการประเมินมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของแต่ละระดับชั้นและแต่ละช่วงชั้น
3. กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนให้ชัดเจน



4. ประเมินความสามารถการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ตามแนวทางและวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

5. ประเมินความสามารถการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนรายปีหรือรายภาค

6. ประเมินตัดสินความสามารถการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนผ่านช่วงชั้น

7. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน

การประเมินตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้นจบการศึกษาภาคบังคับหรือจบหลักสูตร หมายถึง การประเมินตัดสินผลการเรียนให้ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ให้เป็นผู้ผ่านช่วงชั้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ หมายถึง การจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่ศึกษาอยู่ในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ด้วยวิธีการและเครื่องมือประเมินมาตรฐานระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในแต่ละปี

การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การประเมินผลการเรียน ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนที่ศึกษาจากสถานศึกษาอื่นหรือรูปแบบการศึกษาอื่น ให้เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนของผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา หมายถึง การจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลแสดงผลการดำเนินการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง และเป็นเอกสารหลักฐานแสดงวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน

การจัดการซ่อมเสริมผลการเรียน หมายถึง การจัดแนวทางการปรับปรุง แก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียนด้านต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตามผลการเรียนที่คาดหวังและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อความสำเร็จในการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

การกำกับติดตามและประเมินผลการเรียน หมายถึง การวางระบบและแผนงาน การตรวจสอบการดำเนินการประเมินผลการเรียนของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้ทันเหตุการณ์

การรายงานผลการประเมินผลการเรียน หมายถึง การรายงานผลการดำเนินงานประเมินผลการเรียนรู้อะดับต่าง ๆ ให้ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้รับทราบความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ทุกฝ่ายใช้เป็นข้อมูลร่วมกันในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้





การจัดทำเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประเมินผลของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการดำเนินการประเมินผลการเรียนและภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ให้การประเมินผลการเรียนของสถานศึกษามีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกต้อง ยุติธรรมและมีผลการดำเนินงานที่น่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับทั้งด้านสังคมและกฎหมายจากทุกฝ่าย ซึ่งสถานศึกษาอาจจัดทำเป็นระเบียบของสถานศึกษาได้

การพัฒนาแนวทางการบริหารการประเมินผลการเรียน หมายถึง วิธีการแก้ปัญหาในการบริหารการประเมินผลการเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้วิจัย ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ 2) พัฒนาแนวทาง 3) ทดลองปฏิบัติ และ 4) ประเมินผล

สภาพปัญหาและความต้องการ หมายถึง เหตุขัดข้องหรืออุปสรรค และความคาดหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือในการบริหารการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ความประทับใจหรือการมีเจตคติที่ดีต่อแนวทางการบริหารการประเมินการเรียนของสถานศึกษา

สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีจำนวนผู้เรียนไม่เกิน 120 คน จำนวน 3 แห่ง คือ

1) โรงเรียนวัดท่าใหม่ 2) โรงเรียนวัดศรีวังค์ และ 3) โรงเรียนวัดลาดกระโหง

กรรมการสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษาขนาดเล็กแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลซึ่งมีหน้าที่ดูแล คุ้มครองผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก เช่น บิดาหรือมารดาหรือผู้ที่ให้การอุปการะผู้เรียน

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการบริหารการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก ในส่วนของผู้วางนโยบาย ผู้ปฏิบัติ และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา